

Česká školní inspekce

Jihočeský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Benešov nad Černou

382 82 Benešov nad Černou, Komenského 100

Identifikátor školy: 600 059 391

Termín konání inspekce: 3. – 12. listopad 2003

Čj.:	07-11927/03-2054
Signatura:	og2cx101

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v předmětech matematika, dějepis, přírodopis a chemie vzhledem ke schváleným učebním dokumentům,
- materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy ve výše uvedených předmětech vzhledem ke schváleným učebním dokumentům,
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy ve výše uvedených předmětech vzhledem ke schváleným učebním dokumentům.

Nemocnost učitelů v průběhu inspekce ovlivnila zaměření inspekce i délku vlastní inspekční činnosti ve škole.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Benešov nad Černou je od 1. 1. 1994 příspěvkovou organizací, zahrnující součásti základní škola, školní družina a školní jídelna. Ke dni inspekce má škola 8 tříd (2. a 3. ročník jsou spojené), které navštěvuje 137 žáků z Benešova nad Černou a z okolních obcí. Žáci se vyučují podle vzdělávacího programu Základní škola. Zřizovatelem školy je Obec Benešov nad Černou.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Z dvanácti pedagogických pracovníků dva nesplňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Tyto učitelky 1. stupně však mají dlouholetou praxi, která se dle vyjádření ředitele školy odráží v kvalitě jejich práce.

Vyučovací úvazky jsou přidělovány tak, aby byla zajištěna maximální aprobovanost i na malé škole. To se daří v naukových předmětech, ale podstatně méně v oblasti předmětů výchovného charakteru. Aby bylo zajištěno vyučování, pracují v současné době ve škole dva důchodci.

Funkci výchovné poradkyně vykonává zástupkyně ředitele školy. Příslušné kvalifikační studium výchovného poradce nemá.

Organizační řád školy upravuje organizační strukturu řízení, kompetence vedoucích jednotlivých útvarů, práva a povinnosti zaměstnanců včetně komunikačního a informačního systému. Přílohou organizačního řádu jsou vnitřní řád školy, předpis o oběhu účetních dokladů a vnitřní platový předpis. Organizace činnosti odpovídá podmínkám malé školy. Zaměstnanci jsou informováni prostřednictvím měsíčních plánů, informační tabule ve sborovně, na poradách a přímým stykem s vedením školy.

Vzhledem k malému počtu učitelů nejsou ustanoveny metodické orgány (předmět je vyučován jedním vyučujícím), učitelky na 1. stupni metodicky řídí zástupkyně ředitele.

Hospitační činnost je plánována rámcově, plán se v jednotlivých čtvrtletích školního roku zaměřuje na určité skupiny předmětů. Četnost vykonaných hospitací zejména v letošním školním roce je malá, hospitační záznamy vedení školy popisují průběh sledovaných hodin, o jejich kvalitě vypovídají podstatně méně (jen výjimečně obsahují podnětná zjištění směřující ke zlepšení výuky).

Personálním podmínkám, které jsou v oblasti příhraničí pro fungování školy jedním z limitujících faktorů, je věnována pozornost i v koncepčních záměrech školy. Učitelství je v současné době stabilizovaný.

V rámci programu počítačové gramotnosti prochází pět pedagogických pracovníků příslušným školením prvním rokem, čtyři další druhým rokem. Jedna učitelka 1. stupně studuje speciální pedagogiku, jedna učitelka navštěvuje kurz pro výuku německého jazyka na 1. stupni ZŠ, organizovaný PC České Budějovice, vychovatelka školní družiny dokončuje doplnění vzdělávání vychovatelství. Učitelé podle svého zájmu a možností školy využívají programové nabídky pedagogického centra. Finanční prostředky na další vzdělávání pedagogických pracovníků se plně využívají. Profesionální růst pedagogických pracovníků je stimulován nenáročnými složkami platu a projednáváním jejich práce ředitelem školy.

Personální podmínky vzdělávací a výchovné činnosti jsou dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Budova školy vzhledem k počtu žáků prostorově vyhovuje. Rekonstrukce provedené v minulém školním roce (oprava střechy, rekonstrukce areálu školní jídelny) výrazně zlepšily její stav. Mimo kmenových tříd má škola odborné pracovny fyziky s chemií, informatiky, cvičnou kuchyni a školní dílnu. Učebny jsou čisté, funkčně a esteticky zařízené. Méně vyhovující je starší školní nábytek, vyžadující postupné obměny.

Vybavení učebnicemi je na vyhovující úrovni, postupně jsou doplňovány ucelené řady učebnic pro některé předměty. Vybavení učebnicemi umožňuje dobře plnit zvolený vzdělávací program. Škola má i základní pomůcky pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Z didaktické techniky jsou využívány videopřehrávače, zpětný projektor a CD přehrávače. Vybavení didaktickou technikou se zatím jeví jako dostačující.

V rámci projektu „Internet do škol“ byla zřízena odborná učebna vybavená 7 počítači s trvalým připojením k internetu. Starší počítače byly umístěny po jednom do tříd pro individuální využití žáky o přestávkách a mimo vyučování. Škola se nyní orientuje na programové vybavení počítačů pro účely výuky.

Oblast materiálně-technických podmínek je aktuálně projednávána se zřizovatelem, dlouhodobý výhled je zakotven v koncepčním záměru školy.

V současné době širší veřejnost materiálně-technické zázemí školy nevyužívá.

Materiálně-technické podmínky vzdělávací a výchovné činnosti jsou dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací programy

Vzdělávací program je realizován v souladu s údaji v rozhodnutí o zařazení do sítě škol. Výuka je v souladu s učebním plánem vzdělávacího programu Základní škola. Vedení povinné dokumentace zachycuje průkazně průběh vzdělávání.

Vedení školy v průběhu 1. čtvrtletí školního roku kontrolovalo vypracované tematické plány a plnění učebních osnov.

Rozvrh hodin respektuje psychohygienická hlediska. Školní řád obsahuje všechny náležitosti vymezené právní normou, upravuje zejména chování žáků, jejich práva zmiňuje okrajově.

Povinnost informovat rodiče žáků o průběhu a výsledcích jejich výchovy a vzdělávání škola zajišťuje obvyklými způsoby – informacemi o průběžném hodnocení, případně o dalších podstatných skutečnostech pomocí žákovských knížek a pravidelnými informačními odpoledni, na kterých jsou rodiče kromě výsledků výchovy a vzdělávání žáků seznamováni i s koncepčními záměry školy a jejími plánovanými aktivitami.

Výchovná poradkyně vykonává funkci jeden rok, kvalifikační studium neabsolvovala. Svou činnost vykonává v rozsahu vymezeném příslušnými právními i rezortními předpisy. Vede dokumentaci výchovného poradenství, třídním učitelům a ostatním vyučujícím poskytuje potřebné informace z oblasti profesionální orientace i informace o šestnácti žácích s vývojovými poruchami učení a chování. Škola integrované žáky nevykazuje, i když v minulém školním roce čtyři žáci, navštěvující v současné době 1. a 2. třídu, byli zařazeni ve specializované třídě. Žáci dvakrát týdně navštěvují kroužek nápravné péče dyslektických obtíží. Výchovná poradkyně zajišťuje potřebné kontakty v oblasti výchovného poradenství s dalšími subjekty – rodiči, úřadem práce a pedagogicko-psychologickou poradnou. Spolupracuje s učitelkou zodpovědnou za aktivity v oblasti prevence zneužívání návykových látek a ostatních sociálně patologických jevů. Minimální preventivní program je přiměřený podmínkám a situaci školy, obsahuje plánované aktivity pro žáky i akce určené učitelům a rodičům. Do současné doby se opatření jeví jako účinná, užití drog nebylo zaznamenáno.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice a informatice

Týdenní počet hodin matematiky odpovídá učebnímu plánu. Na druhém stupni je předmět vyučován ve všech ročnících v základní čtyřhodinové dotaci. Informatika je vyučována v 9. ročníku jako volitelný předmět jednu hodinu týdně. Plánování výuky je v souladu s učebními osnovami, vyučující mají zpracované stručné tematické plány. Cíle, stanovené v jednotlivých hodinách, byly převážně přiměřené schopnostem a možnostem žáků, v průběhu některých hodin byly přizpůsobeny aktuální situaci ve třídě.

Na 1. stupni vyučuje matematiku pět učitelek, z toho dvě mají středoškolské pedagogické vzdělání. Na 2. stupni učí dva kvalifikovaní vyučující s dlouholetou praxí. Výuka byla ve všech třídách vedena odborně a věcně správně.

Sledované hodiny matematiky probíhaly v kmenových třídách. Ty jsou vybaveny starším, ale udržovaným nábytkem, převážně pěkně esteticky upravené. Uspořádání tříd bylo klasické, řada žáků seděla v lavicích samostatně. Tím byly vytvořeny podmínky pro frontální práci se třídou a individuální práci žáků. Ani v nejnižších třídách nebyl k dispozici koberec či jinak upravený prostor pro relaxaci. Žáci v hodinách používali schválené učebnice a v nejnižších ročnících pracovní sešity, matematické tabulky a kalkulačky. Přehledy matematického učiva jsou ve třídách pouze výjimečně, názorné pomůcky ani didaktická technika nebyly ve sledovaných hodinách použity.

Informatika je vyučována v částečně přepažené učebně, která je zároveň kabinetem chemie. Žáci pracují na počítačích dodaných v rámci projektu Internet do škol.

Hodiny měly převážně klasickou stavbu – opakování, výklad nové látky, procvičení. Výrazně převažovala frontální práce s celou třídou, doplněná samostatnou prací. Žáci měli méně prostoru pro aktivní činnosti (hledání a využívání alternativních postupů, práce s chybou, apod.), pracovali především podle jednoznačných pokynů vyučujících. Samostatná práce byla většinou jednotná pro všechny žáky, v některých třídách vyučující zohledňovali nejslabší žáky, méně již žáky nadané.

Relaxační prvky byly zařazeny pouze v některých třídách 1. stupně, z psychohygienického hlediska byla nevhodná stavba hodiny s převažujícími písemnými úkoly pro žáky.

Vyučujícím se převážně dařilo žáky vhodně motivovat a vytvořit příznivou pracovní atmosféru. Při výuce většinou účelně navazovali na probrané učivo, vycházeli ze zkušeností žáků. Organizace hodin však jen výjimečně umožňovala týmovou práci žáků.

Pravidla stanovená pro práci v hodině byla žáky převážně respektována. Vyjadřování učitelů bylo srozumitelné, věcně a logicky správné. Vztahy mezi žáky a učiteli byly založeny na vzájemné důvěře. Učitelé vedli žáky k používání odborné terminologie. Menší pozornost byla věnována rozvoji komunikativních schopností žáků, jen v některých hodinách byli žáci cíleně vedeni k vyjadřování vlastního názoru, argumentaci a diskusi. Atmosféru ve většině hodin pozitivně ovlivňoval klidný a vstřícný přístup vyučujících k žákům.

Hodnocení práce žáků a jejich vedení k sebehodnocení a sebekontrolě nevěnovali všichni vyučující dostatečnou pozornost, převážně však zohledňovali individuální schopnosti a možnosti žáků. V závěru hodin často chybělo celkové vyhodnocení jejich činnosti.

Průběh a výsledky vzdělávání v matematice jsou hodnoceny jako dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v přírodopisu, dějepisu a chemii

Ve všech ročnících 2. stupně ZŠ je přírodopisu a dějepisu a chemii v 8. a 9. ročníku přidělena dvouhodinová týdenní dotace. V hospitovaných hodinách stanovené cíle výuky respektovaly aktuální situaci ve třídách, učivo bylo probíráno v návaznosti na předchozí témata a v souladu s osnovami. Bezprostřední příprava vyučujících na hodinu byla zodpovědná.

Všichni vyučující těchto předmětů mají odbornou i pedagogickou způsobilost pro vyučování na 2. stupni základní školy a s výjimkou přírodopisu i příslušnou aprobaci. Přírodopis a chemii vyučuje jedna učitelka, dějepis dvě učitelky, z nichž byla v průběhu inspekce přítomna pouze jedna. Ve všech navštívených vyučovacích hodinách bylo učivo probíráno věcně i odborně správně.

Dějepis a částečně i přírodopis je vyučován v běžných kmenových třídách. Třídy jsou čisté, esteticky upravené. Výuce chemie a případně i přírodopisu slouží odborná učebna chemie a fyziky. Vyučující podle charakteru předmětu používaly učební pomůcky, přírodniny, nástěnné mapy i populárně naučnou literaturu. Didaktická technika v průběhu inspekce při výuce použita nebyla, při výuce přírodopisu jsou však využívány i výukové počítačové programy.

Ve všech hospitovaných hodinách převažovaly frontální způsoby výuky, ve třech hodinách však byly zařazeny i formy individuální práce či práce ve dvojicích. V těchto případech organizace výuky umožňovala žákům aktivně si osvojovat učivo. Nová látka byla probírána spíše formou dialogu vyučujících s žáky než výkladem. Otázky kladené vyučujícími ověřovaly pamětné osvojení učiva i schopnosti aplikovat učivo či vysvětlit příčiny, souvislosti. Všechny pojmy, se kterými se žáci setkali, byly srozumitelně a věku žáků přiměřeně vysvětleny. Tempo výuky bylo přiměřené jak obtížnosti probíraného učiva, tak věku a možnostem žáků.

Vyučující vesměs dobře využívaly mezipředmětových vztahů. Ve většině navštívených hodin žáky vhodně motivovaly. To se odrazilo i v zájmu, pozornosti a aktivitě žáků. V hospitovaných hodinách bylo zjevné, že vztah vyučujících a žáků je založen na vzájemné důvěře a respektování. Atmosféra hospitovaných hodin i estetické, čisté a funkčně vybavené učebny příznivě ovlivňovaly psychohygienické podmínky vyučování. Snaha učitelek vytvořit žákům prostor pro diskusi byla zjevná, málo doceněno však bylo rozvíjení některých dalších klíčových kompetencí žáků (spolupráce, práce s různými zdroji informací).

Tam, kde v hodinách bylo zařazeno zkoušení, vyučující hodnotily žáky objektivně, hodnocení zdůvodnily. Podle klasifikace v žákovských knížkách se četnost a rovnoměrnost ověřování výsledků výuky jeví jako přiměřená.

Poznámky v sešitech žáků mají většinou dobrou úroveň jak po stránce obsahové, tak formální. Laboratorní práce z přírodopisu a chemie jsou plánovány a konány v souladu s doporučením učebních osnov.

Průběh a výsledky vzdělávání v přírodopisu, dějepisu a chemii jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Ředitel školy kontroluje (převážně v matematice) čtvrtletní práce žáků a hodnotí dosažené výsledky. Kritériem úspěšnosti jsou pro něj i výsledky v školních soutěžích a předmětových olympiádách. Evaluační nástroje (vlastní nebo komerční, standardizované testy) škola nepoužívá.

Průběh vzdělávání má celkově dobrou úroveň.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Název organizace „Základní škola, Komenského 100, Benešov nad Černou“ ve zřizovací listině vydané Obcí Benešov nad Černou 14. 6. 2001 neodpovídá názvu organizace „Základní škola Benešov nad Černou“, uvedenému v Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení, které vydal Školský úřad Český Krumlov pod čj. 110/97 dne 1. 8. 1997. Tento název také nesplňuje ustanovení § 2 odst. 3 vyhlášky č. 291/1991 Sb., o základní škole, ve znění pozdějších předpisů.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INŠPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina vydaná Obcí Benešov nad Černou dne 14. 6. 2001
2. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, vydané ŠÚ Český Krumlov pod čj. 110/97 dne 1. 8. 1997
3. Doklady o odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků s osobními čísly 1, 154, 67, 80, 134, 70, 180, 66, 49
4. Třídní výkazy a katalogové listy k datu inspekce
5. Třídní knihy hospitovaných tříd
6. Organizační řád školy ze dne 1. 9. 2002
7. Tematické plány učiva sledovaných předmětů
8. Hospitační záznamy vedení školy
9. Zápis z jednání pedagogických rad
10. Koncepce školy (datum neuvedeno)
11. Rozvrh hodin
12. Řád školy (datum neuvedeno)
13. Kniha úrazů
14. Pracovní náplně vedoucích pracovníků
15. Učební plán ZŠ Benešov nad Černou pro školní rok 2003/2004
16. Minimální program protidrogové prevence (datum neuvedeno)
17. Plán kontrolní a hospitační činnosti pro školní rok 2003/2004
18. Měsíční plány činnosti školy na období září – listopad 2003

19. Plán výchovného poradenství na školní rok 2003/2004
20. Výročná zpráva o činnosti školy ve školní roce 2002/2003
21. Žákovské knížky
22. Písemnosti žáků

ZÁVĚR

I v příhraniční oblasti v malé škole se zatím v podstatě daří zajistit většinu výuky kvalifikovaně. Pedagogický sbor je zatím vcelku stabilizovaný. Organizace školy odpovídá místním podmínkám. Rezervy jsou v kontrolní oblasti, zejména v kontrole průběhu vzdělávání (hospitační činnosti).

Prostorové podmínky odpovídají potřebám školy. Také vybavení učebními pomůckami a učebnicemi umožňují plnit vzdělávací program základní školy. Vystává však potřeba postupně učební pomůcky i zařízení školy obnovovat.

Zvolený vzdělávací program Základní škola je plněn. Vesměs používané frontální postupy výuky však poskytují žákům méně prostoru pro činnostní pojetí vyučování a tím nevytváří dostatek příležitostí pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků v oblasti komunikace, kooperace, zpracování informací. Žákům se specifickými vzdělávacími potřebami je věnována třídními učiteli i v rámci systému výchovného poradenství péče, škola však nevyužila u některých žáků možnosti integrace. Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice na 1. a 2. stupni mají celkově dobrou úroveň, v dějepisu, přírodopisu a chemii velmi dobrou úroveň.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Petr Friebel	.....
Členové týmu	PaedDr. Alena Stachová	.....
Další zaměstnanci ČŠI	Ing. Eva Vaníčková Jiřina Svobodová Ladislava Svatošová	

V Českých Budějovicích dne 2. prosince 2003

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: .....

Razítko

Ředitel školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Jaroslav Juhás

.....

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Dukelská 23, 370 21 České Budějovice. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrá
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel		
Rada školy: Petr Gušl, Komenského 113, 382 82 Benešov nad Černou		

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky byly/nebyly podány.